

Szigeti Lajos

Barbár téridő

Orpheusz

Szigeti Lajos

Barbár téridő

König Róbert illusztrációival

Szigeti Lajos

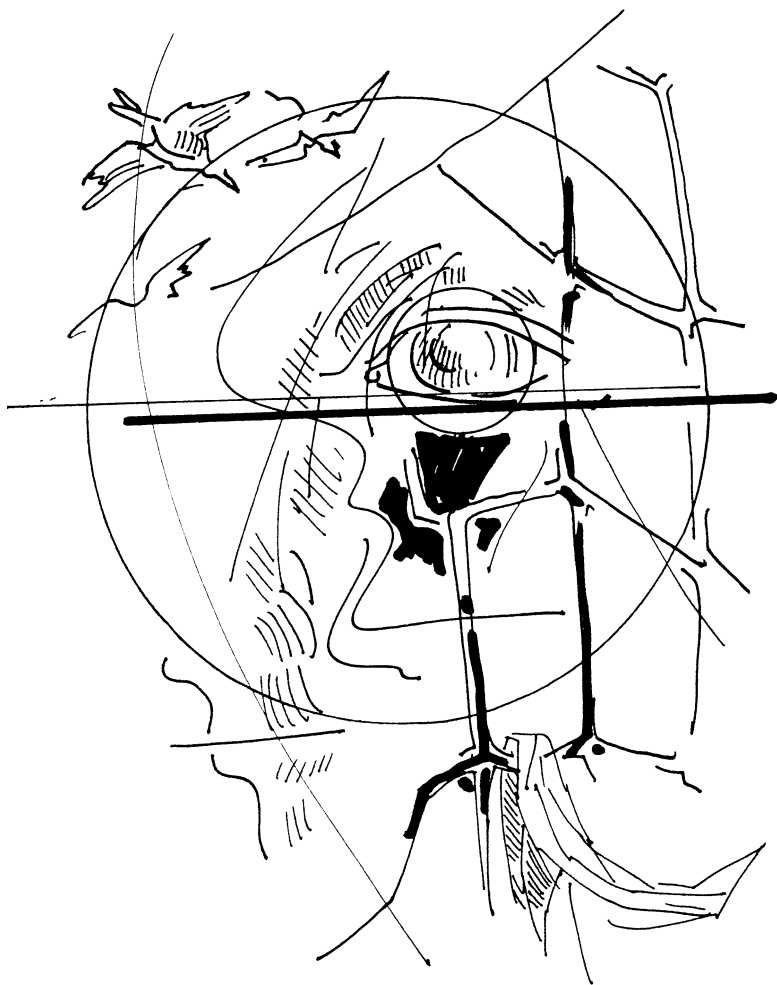
Barbár téridő

versek
2004–2006

Orpheusz

© Szigeti Lajos, 2006
© Orpheusz Kiadó, 2006

Nyitány

Szemhatár

Ferde tengelyű bolygóval
elakadunk kavargó hóban.
Jég virágzik, giccses dércsokor,
pillán jégzemcse-mikropont.

Fagyosszentek önkényuralma
elszáll, mint pitypang-tollaslabda.
Léckerítésen fönnakadva sír
egy szárnyaszegett angyal – krepp-papír.

Szóló hangszerek a tárgyak
szélvihar zenekarában.
Zápor szakadó szálain a fák
villám rángatta marionettfigurák.

Egyszemű szörnyek: hurrikánok
merre forgatják e világot?
A magunk alá tiport földnek
szárnybillentés – égi üdvözlét.

A nyugvó nap körmondát végi pont,
országhatár a horizont,
s minden látható hullámhegy csupán,
a láthatatlan – óceán.

Nyitány

Őskáosz volt, állatövi kép,
még rovás-, ék-írásbeliség,
primitív népek hiedelme –
égre tetovált Bika, Medve,
előember barlangfestménye,
nagyvadölő félelem bére,
fertő, lápvilág lelke: lidérc,
szíve varangy, méreg veti szét.

Forrásmoha zöldje üde folt,
mindegy, vizet szűr, vagy tüzet olt,
földközelen vonzás-taszítás,
szentjánosbogár világítás,
a Hold is – világűr ablaka
s a nőstény virágméz illata,
mellbimbóknál eredő Tejút –
csillag minden újszülöttre jut.

Édenkert

Bűnbeesés előtti Föld –
nincs nemesítve, férges vadalma;
a pók kaszás, sűrögve sző időt
s a kígyó mérges, viperafajzat.

Árnyékát ringatja az ág,
száraz almot vet, széllel béleli,
érett gyümölcs földhöz veri magát,
az úzótt ember párját nem leli.

Magaslatok

Miféle gigászi erők
fűzik hegyláncra e Föld
masszív domborzatát? –
Kontinentális lemez gyűrődik, gyökér
emeli réz-, vas-, üveghegyeinket,
heves tűzhányó kitörés
hengerli a gerincet.

Minden szent hegyorom csillag-
szédítő körhinta,
világmindenség tengelye,
„égi lajtorja”, mesebeli fantáziahegy;
fenyves erdő orgonál –
visszhangzik kopár bérceken,
érchegység hangzó során.

Istenek lakhelye –
tízparancsolat kőtábláival
lavina zúdul, mennydörög, rivall
angyali szózat, hegyi beszéd int:
házat, szentélyt sziklára építs!
Templomhegy, aztán koponyák hegye
– kálváriát járunk mindannyian.

Himalája-csúcs vagy Taigetosz
hátára vesz, majd ledob
– tériszony taszít, vonz a mély is,
valami felsőbbrendű én
vágyálma: a hegytű ég –
Parnasszus magaslatához
visz világfaággal ostorozott táltos.

Vízkereszt

Mintha fölfelé esne,
kavarog szősz pelyhekben
s amikor földet ér,
hódara: égi manna e tél,
dermedt ágakon virágozik,
farsangol bolond szelekkel
háromkirályoktól hamvazószerdáig.

Még nem hóvirág illata
terjed, – ultraibolya fény, infrahang,
hóember bámul, sok dioptriás
jeges tekintettel a vízi világ –
tanulunk járni, korcsolyázni,
lehúzza cipőnket a sár.

Gáspár, Menyhért, Boldizsár
jár, minden kaput megjelöl:
„Békesség háznak, hazának!”
Hány természeti csapás az ára,
hogyan tavaszodjon e Föld?

Golgotavirág

Fűtött üvegházban
kúszó szárú lián
kapaszkodik kacsokkal,
szétterjed illatozva
a sok színes szállal szótt,
díszes kék golgotavirág –
öt porzó: Krisztus öt sebe,
a bibék: három szög
és tagolt szíromlevele
virágkorona: töviskoszorú.

Kint madárhang modulál,
a szárnyak eget nyitnak,
ejtőernyő-lombjaikkal
földet érnek a fák.

Elvarázsolt víztükör
vetíti elém a tájat –
fény-árnyék összecsukható
ábrázoló geometriája.

Nyitott növényhatározó a domb,
a szél tovább lapoz.

Fagypont fölött

Látszólagos ragyogás
e halmazállapot-változás,
maghasadásig ütköző
atom, elektron örömtánca.

A tengerjáró meleg áram
dér-csipkés partot ér,
visszafordul a sarki szél,
böjtmás havában hullatja a fagy
jégcsap-mínusz fogát.

A hótakaró följebb húzódik
– kirajzolódik a táj
szelíd domborzata.

Pezsgést visz a véredény,
az ágazó növény – közlekedőedény,
legördül egy-egy vízmosás csiszolta,
őserő pattintotta kő,
minden mozdulat – indulat.

Időkerékbe tört
testünk még föltámad –
nagy a lélek súlya
– idegek szakítópróbája.

Léleklátó „beszélő állat”: ember,
áldva, verve jó emlékezettel,
meddig alázkodsz földi javakért?
Ne legyen szajha a szép,
viselj ünneplő emberöltőt,
amíg ki nem hullsz a téridőből,
bármi remekmű, vers-idézet
lehet a meglelt világképlet.

Tavaszi hangok

Mágnes-bolondító napkitörés
zavarja földünk légkörét,
de levélzöldet fényesít
és száz élet keletkezik.

Génjeit kihantolja a mag,
a primer színek lázasak,
fagykárral szembeszáll a füst,
világtalan virág a rügy.

Hajszálrepedés, barázda, kéregrétegek
zölddel írnak földtörténetet.

*

Erkélyem alatt játszótér zsibong –
galambraj riasztó sikoly,
a labda visszarúg, lódulsz,
az örökmozgó hinta átfordul,
mérlegel ég-föld libikóka,
leng nyüzge bokor hulahoppja,
egy mászóka saslengéshez készül,
hogy kúszónövény és tátika belekékül,
homokvár épül, bábeli torony – porfellegek,
ahol még áldás a gyerek.

Gondúzó

Csiklandó napsugár,
karkosár élelem –
jó asztaltársaság,
májust vendégelem.

Az ég kristályüveg
poharam megtölti,
ha a lélek üres,
a test buja, földi.

Angyalt elcsábítok,
boszorkányt imádok,
talpra nem állítok
tűnő délibábot.

Ékírás homlokon,
felhőn mosoly delel –
a természet okos
kérdésre jól felel.

Kert

A leigázott természet
boldogság szigete,
beépítetlen, örökzöld telek,
szabad szerelem otthona,
az első emberpár kísértésbe
– nem csoda – itt esett.

Ifjúság paradicsoma,
amint gyümölcsöt érlel,
édes bűnbeesések,
gyönyörök kertje,
a meztelenség édeni állapota.
A kiűzetés – szégyen.

Istenek nászának színtere
közepén phallikus herma –
szökőkút, élet vize, jeles fa,
napóra járása szerint
szélrózsa szédítő körmenet,
ültetési rend.

Labirintus buja parkja,
királynő virágos köténye,
korszakok világképe a szövése,
szerelmeseit takarja, befogadja.

Lepketánc

Mintha a fény-háló lepkegyűjtő volna,
és fájdalommentes minden napszúrás,
gyepszínen üvegszárnyú lepkék rajongnak,
amint a délibáb-függönyt föl húzzák.

Balettozó pille csöpp tápszert szagolhat,
s mézzel csábítja a nagy vándorlepke
(pillás csáp, pödör nyelv hat oly izgatón?)
nőstény kíváncsiság lesz biztos veszte.

Pfuj kukacos rontás, szőrmók hernyófészek,
pusztít pamatos „papmacska” kártevő,
„mocskospajor” rágcsál, fába szorult féreg –
bábállapot ellen kell varázserő.

Selyem-, szövő-, csüngő-, tarkalepke szirmok –
erdő-mező, rét élő virágai,
nektár illatért cserélnek csillám hímport
a nyár pillangó-pillanat szárnyai.

Széltérkép

Szél vitorlázik, hullámlovas
ár-apály ront sziklás partokat,
vad víz, hegy-völgy mentén föltámad,
sarki szél lesz, majd sívó áram,
s a tornádóként fennen tekergő,
tornyon, felhőkarcolón kilengő
csillapul, alantas fűben sziszeg,
kürtő, szellőzőnyílás szelídi meg.
Szélkakas-szóra megfordul a szél –
kócos árvalányhaj, élő sövény alél,
porzók, bibék a kedvező szelet várják,
vetve kavicságy, virágágy.

Évszakok szele, nap-, földút talpasa,
nincs irány, mely láthatatlanabb –
Ki tudja, honnan fúj a szél?
Szélrózsa-lovag, szoknyapecér,
aki szelet vet, vihart arat.
Szárnyalók légpárnája vagy,
fényes, mint a kristály tiszta hó,
tollas fészket fosztogató,
kísérjen fullánkös méhek
mézes-mázas döngicsélése,
vigyen el az ördögszekér,
égtájak tépje nek négy felé,
vagy kössön beléd szélmalom,
gerjesztve erős áramot.

Föld lelke lennél, sóhaja,
de orkán élő szobra vagy,
ne csupán felhőket terelj,
a szemetet söpörjed el.

Fogantatás

Ahogy az isteni gondolat
kezdetben megfogant,
máris testet öltött –
egy életképes üstököstől
megtermékenyült az anyaföld
és kihordta elevenszülő bolygónk
az Életet –
Föld, tűz, víz, levegő
– a káoszból kivált négy elem
közegében formák, hangok, színek,
tűnő illatok, ízek
lenyomata, skálája, vonalkódja,
szervetlen anyagból szerves
sejt, szövet lett –
faj, nemzetség, család,
rend, osztály, törzs, ország –
növény- és állatvilág,
s a fejlődés csúcán az EMBER.

„Sok van, mi csodálatos, de ...” aki
ésszel fölfogja, úrhajójáratot képes indítani,
szférák zenéjénél különbet komponál,
márványkövek szívét
dobogtatja meg, mint szobrászművész,
látómezején a szivárvány: ecsetvonás,
világok érzéki metaforája: költemény,
bár arcán az idő rovásírása,
rátalál a teremtés titkára
és megalkotja világképletét.

Látószög

Tárgyak takarta valóság:
rezgő energia-húrok
galaktika-pókhálóját
fekete lyuk szövi.

Földúton

Fák

Tejút földre hajló ága:
nyár, örökzöld fenyő,
napszél-energia áramában,
alvilág humuszán lombsátrat verő
gyökér, törzs, korona
– múlt, jelen, jövő –
kozmoszfa ág-bogán lélek él
(tudattalan, tudat, felettes én)
szellemek lakta szent liget
sámán létrája mennybe vihet.
Életfából sarjadt családfánk
tőrőlmetszett hajtása
fény-árnyék résén apám átemelt.

A magyar őshit szent fát
domb pajzsára ültet –
olajzöld levél, vert arany avar koszorúzza.
Diófánk több száz évgyűrűt számlál
– nagy idők szivárványos kútja.
Élő jelkép, jelfa tüntet,
lombkorona a mindenség,
tériszony, ha valaki felnéz,
faóriás bordái között döbbenet:
spirituális szív fészkel: csakra,
egység és szeretet
energiák központi magja.

Hímfa (törzs), Asszonyfa (odú,
naphérosz szülő) – pogány helységnevek.
Szent fák helyén kápolnák épüljenek
ég felé bökö fatornyokkal,
hol harangok laknak hívó szóval,
öreg fa tövében öblös remetelak.
Ember, nem rossz fa gyümölcse vagy.

Vannak faistenek: hétágú világfa
– ágain csillagszórók, fényes planétákkal,
az Élet fája: pálma, szőlőtőke,
a Tudásé (jaj, Isten haragja!)
Aphrodité jelképe: paradicsomi alma,
Pallasz Athénéé olajfája, Zeusz tölgye,
Árpádház aranyfája itt fordult termőre,
ahol a gyógyító fűz holdistennő,
szentelt barkaág jut vagy boszorkányseprő,
Csontváry magányos cédrusának tőre.
Majális, karácsony – év kapufélfái,
lator ikerfák, őrfák körében
Krisztus keresztje: Arbor Vitae virágzik.

Haszonfák lombosodnak, díszelők,
civilizációnkkal egyidős mamutfenyők,
esőerdők – villámok áramszedői,
tűzelhalás, tűzhalál előtti
gyümölcsösök – napfényt érlelők,
bölcső és koporsó,
gyanta illatú bútoroktól,
fák melegétől otthonos e föld.

József Attila öröksége

A Dunánál, szemben az Országházzal
a gondolkodó szobrát idézem.
Csomópontja világváros zajának
ez a csönd e történelmi téren,
int bronzfényű, mártír államférfi,
más a rendszerváltást számon kéri.

A fékevesztett szárnyaskerék-idő
roncsol – teremtőnk féltékeny volna?
Utcák névadó védőszentje is ő –
„Hazám”, „Nagyon fáj”, „Eszmélet”, „Óda” ...
„Szépség koldusa”, mit ad a mának?
Lehet a mű „megtartó varázslat”?

Néhány nagy ívű gondolat megmarad
– újjáépült hidak sodró árban,
nem lélekvesztők, ahol a part szakad –
háború dúlt s diktatúrák, váltva,
külső ellenség, belső árulás,
globális tőke – kizsákmányolás.

Nehezebb lett a múlt, e gyors jelenben
mind a tudás fáját fosztogatja,
a csillagközi tér sem ismeretlen,
csak e föld lesz meddő, lakhatatlan,
vagy fordul a honfoglalók sorsa –
közös álmunk: egy új Európa.

Hommage à Horatius

Pax Romana-t, császár kori boldog békeidőt adj,
jó sors – drága Maecenas, s nem hallgatnak a Múzsák,
callida iunctura nyelvén keblünk istene rímel,
szárnyal az óda, ha műgond metrumait kifaragja,

kell finom ízlés, ihlet, férfierő is a vershez,
mint szerelemhez Amor nyila – gyors ’vég’, „carpe diem”, lásd
szép örömet fiatalnak, kérdi-e: mit hoz a holnap?
Bölcs filozófus mérlege csak hebeg: ennyi elég is.

Hidd, a középszer mind arany, áldoz a plebs papiruszra,
több kenyeret, cirkuszt vár, már követel tömegestől,
győztes *Ave, Caesar!*, aki félelmét veszi-adja,
félisten legalább, alig emberi forma a pénzen.

Fő az egyensúly, tartsad; fegyver a gúny, diadalmas.
Vergilius vates, üzen: „omnia vincit amor”, hát
hódoljunk a gyönyörnek, haj, sok bú-baj után is,
„aere perennius” – értik-e? – „Meg nem halhatok én így.”

Virágaim

Szeretem a virágnevű nőket
csokorba, versbe szedni,
beszélő névvel büszkélkedőket
becézni, édesgetni.

Virágmintás, csipkés fehérneműk
hervadnak földre vetve.
Tövis és szírom páros életünk –
vadon termő szerelme.

Nyílik százszorszép, pompás nőszírom
– bibés, ajakos, fürtös,
fényét, harmatát kelyhéből iszom –
én, mézelő, csak gyűjtök.

Falusi búcsú

Mennybemenetel napja

Erkölcsei prédikáció meg nem téríthet.
Körhinta, lányszoknya könnyen szédített
– forgott velem a való világ,
színes papírforgók, óriás
léggömb tüdejű ég emelte a földet.
„Már megint ráérek!” – kiált
álmomban is a fagylaltáros,
a vattacukros pálcát tör fölöttem
(az isten pénze sem elég!)
csomagolva sokféle sátorlapba,
csábít édesség, csokoládé halma,
legénység próbája a céllövölde,
ki erőművész, ki kockáztat többet
– mindent visz a játékszenvedély;
cifra fakanál, pajkos similabda
simogatja a kényeskedők farát,
a női szív most omlós mézeskalács,
benne visszapillantó, huncut kis tükör –
a búcsúbálban kié lesz a tánc?

Átváltozás

Tükör erőterében
megkettőzött szépség
ígéri egy szilánkját.

Káprázat fénytörése –
a földre szállt angyal
miként lesz házisárkány?

Várlak

Jobb, ha nem látod
sok ráncba szedett arcvonásom –
rovásírás, rejtjel,
szembogár se rebben,
ha nincs öröm,
elvonási tünet gyötör.

Ki egyedül készül megváltásra,
amikor elesik a kereszttel,
nincs, aki fölemelje,
nincs Veronika-kendő képmása.

Ölelés nélkül szétesnek a bordák,
s ha mentségem nem volnál,
a földtakarót magamra húzva,
hamvaimat gyászzenére szétmosná
egy szóróparcella szökőkútja.

Érzelmek fagyhalála,
világ közönye mindenütt.
Társas lény az ember, árvasága
páromat várva, szíven üt.

Emberpár

Összetartozunk,
mint fény és árnyék,
mennybolt – égitest,
isten – világkép,
szárazföld – vizek,
gyújtó szikra – láng,
valóság – látszat,
születés – halál,
inger – gyors válasz,
ok és okozat,
lélek meg a szív,
érzés – gondolat,
pozitív – negatív,
mint rész és egész,
kezdet és a vég.

Hódolat egy szobor előtt

Egy női akt
közelébe ültem,
elnéző mosollyal tűrte
(ingatag férfiak!
– mind mellékalak már)
hogymodelljére gondolok,
anyaszült meztelen
hús-vér bájaira,
alany, tárgy,
alkotó és múzsa
– micsoda párkapcsolat! –
égi és földi szenvedély
hőfokára, amelynél kiég
minden fölösleg, salak,

s a nemes, tiszta megmarad.

Mindenszentek

Már a temető sem a régi:
faragott kopjafák, fejfák,
ember léptékű sírhalmok helyett
panel betontömbök tonnás
súlya alatt roskad sok csontváz,
működő galamb – nehéz emlékezet
mégsem röppen az égis.

Aranyozott évszámok, nevek
szikráznak a gyertyafényben
(megannyi örökmécses)
gondolat-, vagy kötőjel ragyog,
mint kémiában a kötetlen karok,
vallanak a felelős gének:
miként, meddig élek, halok.

S mert köldökzsinórral kötődöm
minden felmenőhöz,
dérütött virággal, mécsvilággal
állok gyászkeretes vigyázzban
éjbe vesző síremlékek előtt,
míg nem zárják a temetőkaput,
tüntet az írás: „Föltámadunk!”

Fehér karácsony

Tél: tavasz negatívja
könnyecsekben előhíva-nagyítva.

Hány hatszöges hópehely
angyalka fér el
kristályhegyén a jégnek
és szempillán, fenyőfa tűlevelén?

Meddig marad titok:
kapni vagy adni jobb? –
A sugárzó boldogság
másnak is örömforrás.

Szeretetünnepen
az ád többet, aki szegény.
Legyen bő asztali áldás:
ikrás méz édessége,
mandula keserűsége,
kereszt jelével szegett
mindennapi kenyér.

Sportmúzeum

Harmadfélezer éve
az öröm templomában
tündöklő falfestményen
egy fáraó labdát üt –

Mosolyog, mintha élne.

Görög vázákön deltás
dobó, futó, birkózó
olimpikon atléták,
szépség ideál szobrok –

S Róma követte Hellászt.

Mind egyenlő eséllyel
– citius, altius, fortius –
zeng dicsőítő ének.
A részvétel a fontos.

Egy sóhajtásnyi béke.

Kezek

Bal, jobb
agyféltekék hű szolgálai vagytok
dolgos kezek –
szerszámok, fegyverek.
Emberré válik, aki alkot.

A mindenható Isten
hatalma teremő ihlet –
atyai kéz – első mozgató,
intő, simogató,
tisztá kéz illet.
Kezet nyújt, áldást oszt a jobb,
keresztet tesz, esküt,
nincs szaga júdáspénztől,
nem enyves, balkézről
foganhat minden bűn.

Két kéz kulcsolódva
hitvallók imapóza.
Ó, ölelő karok,
ki ne zárjatok!
Kézcsók, akinek számít,
s ha karlendítés lázít,
öklöt ne rázz, fügét mutass
(nemzetközi jelkincsed
elég, hogy beintsen)
indulat gesztusa.

Fürge ujjak tánca
– testbeszéd fordítása,
bűvész, művész ügyesek
(hüllők hártyás végtagja földereng).
Hatvan ujjpercet számlál
az ember kezén-lábán,
tört vonalakból jósol tenyere.

Rögtönzések

Szabad szájj

Öntörvényű alkotónak
Isten a följobbvalója.

Következtetés

Ha a teremtettt műremek,
a teremtő tökéletes.

Zenit

Nyugtával dicsérd
a kortárs szerzőt
'korszakos' műveiért.

Légycsapó

Ki légyzümmögés után kapkod,
átkozódva újráz tapsot.

Parola

Mennyi szívélyes kézfogás
– egybefonódó sorsfonál –
lehetne békejobb.

Huhogó

Uhu (Bubo bubo)
itt bölcs bagoly huhog,
hályog a szemüveg,
nagy fej, mókás füles,
fintorgó, fancsali
pofákat vág az is,
aki visszakacsint;
tüsi tollazatát
szembe-szél borzolja,
ki nappal jómadár,
éjszaka rablója –
rettentő nagy vadász:
zuhanórepülés,
karmos-csőrös ütés
s patkány, cickány, vakond,
rigó, pacsirta, pinty
nem ér meg szélhűdést.

Toronyban, várfalon
fészkel és csak fülel –
Harangozz, vén süket,
babonás egyházfi,
hegyet, katedrálist
messziről jó látni.

Őszül a hóbagoly,
megcsípi varjú is.
Hangutánzó szóval
családneve: Kuvik,
nagy titkokat tud itt,
szent „gyöngybagolyasszony”
lélekvivő képe
– valaki meghal most! –
rossz ómen, mert halál-
madár nemzedéke.

Röptesse madarát
kovácsok cégére,
istennő Athene.

Tűnődések

Harmóniák

Szellem és anyag
közvetítő közege,
nem fülsértő zörejek,
hanem jól hangolt rezgés
hullámtere, – ütem, hanghatás
művészete, tiszta hangszínkép –

Élmény s emlékezet
szólója, kettőse, kóruséneke,
változatok magányos szívhangra,
Orpheusz bűvös lantja
– tökéletesség érzete.

Hogy e nagyzenekarra hangszerelt
dolce, forte szenvedély
megér-e annyi szenvedést? –

Feszült ideg- és hangszál –
művészként megszólalnál,
hangszekrény lennél, hegedű
rezgő húrja, nem levegő
porlepte szélládában,
de fölszabadult madárdal –

„Múzsai művészet” – zene:
jó hír, angyali üzenet,
szférák áthallása,
mindenség szimfóniája –
az ember messze hangzó élete.

Az óra járása

Kör középpontjától
sugárnyi távolságra
zárt síkgörbe mentén számok,
érintő, húr, szelő
tekintetünk a múltat pásztázza
(barázdás körlemez vakít,
mint képletben az r és a π).

Sok szöget zár be
minden óra- és percmutató.
S a szívverés szapora idő
ki tudja, mikor áll meg?

Szabad szemmel alig látható
mozgalmas időmérő
a nagyobb fordulatszámmal visszatérő,
szédült másodperc mutató.

Napóra, virágóra mosolyog ránk,
mert bölcs a természet:
lassan alkonyul, őszi.
Atomok, kromoszómák
felezési idejével
minek is törődünk?

Mérleg játéka

Napéjegenlőség – égi mérleg –
isteni igazság jelképe,
bekötött szemű Justitia,
földi bűneink mázsáival,
haszonelvű, tétova tetteinkkel
jó és rossz serpenyője merre billen? –

Ozirisz mérőeszközén a holt
szív ellensúlya toll;
Zeusz kétkarú arany mérlegén
latolgatta népek végzetét;
Hermész, a nagy „lélekvezető”
hitte: minden mérlegre tehető;
még vár az utolsó ítélet angyala,
Apokalipszis fekete lovasa.

De Káin igazság-mérlegével
megbékélhet-e a lélek? –
Gonosz oldalán nehézkedik az ördög:
egyensúly ne legyen a földön.

Vakírás

Minden szín keveréke:
f e h é r ír **feketére**,
s pontról pontra haladva,
ujjbegy letapogatja –

bőrléc, fodorrajzolat,
olvasó ujjlenyomat
nem lát fényévnyi távol,
de célt ér vigaszágon.

Ezredvégi számvetés

Két világégés,
véres helyi háborúk,
fasizmus, kommunizmus
gyilkos rendszerei,
országcsonkítások után
atomcsend, dètante.

Mennyi emberi tudás
birtokában vagyunk
szerencsétlenek, de hát
„történelmileg így alakult”.
Kihalásra ítélte magát
szép emberi fajunk?

Magyarok Európában

Kárpát-medencénk földrajzi egység
– euráziás hegyláncra vert föld,
ördögárok, tengermeder-bölcső –
Pannon táj, Hunnia, kincses Erdély

tág égboltja mérsékelt övében
dúlt barbár horda, germán, szláv, avar
– néprajza, emléke is őshaza –
Magyarnak mi maradt ezredvégre?

Kelet és Nyugat kapuja lennénk,
gazdag élestára – sose vesztes,
nagy évszázadokra büszke nemzet,
már lélekben is világörökség.

Szemtanú

Féktávolságon belül,
utazósebességet fölvelt
tehetetlenségi erővel ütköztek –
Út, sebesség, idő
örök végzetünk.

Krétával körberajzolt
fölismerhetetlen roncs
lehetnék én is, akár vétlenül.

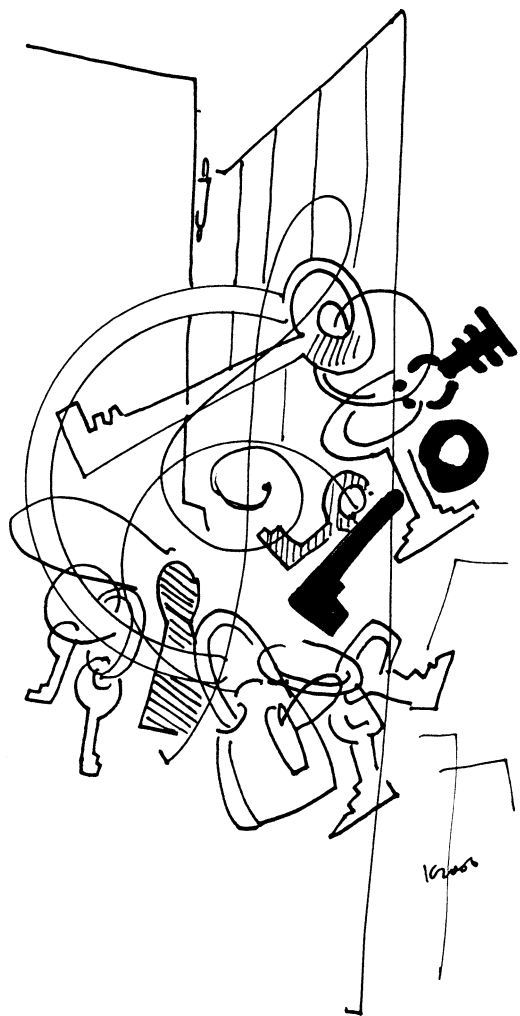
Mennyi baleset, balsors,
országos gyász!
Árvíz, tűzvész, viharkár
tán nem emberi mulasztás –

Nincs, nincs az Ég velünk.

Kulcs

Ne tudd meg titkát,
miképpen nyit, zár,
őriz ördöglakattal
szigorúan bizalmas,
hét pecsétes homályt
a kulcsár hatalom –
ahol tolvajkulcs karikázik,
kattan biztonsági zár is,
nem hagynak ujjlenyomatot
s mert ismeri a sötét zárkát,
retteg a pokolra való Sátán.

Kulcs tollán oldás és kötés,
a kezdet és a vég.
Árulkodik sok rejtjeles írás,
nyilvános a szókincstár,
zár nyelve elakad,
de szájra hogy kerül lakat?
F- és G-kulcsra hangszerelt
zenei mondat zárlatig zeng,
arany kulcs próbál szíveket
– megoldó kulcs: a szerelem
(egy érintés világot nyit meg,
mennyei kaput kitár)
minden kulcslyuk párja kulcskirály.

Versenyfutás

Nem mérem részidőm,
nem nézek hátrafelé,
távolodik a cél,
véghajrá, ami jön
szembe – új táj, az ég,
minden összemosódik,
visszaszámlál a szív –

görbéit befutja mind.

Mélységből kiáltok

Itt porlad
a test, aki voltam,
már csak a lélek
őskáosz kavarog.

Emberközpontú világmindenségben
szült anyaföld, levegőég,
gravitáció formálhatott.

Súlypont-áthelyeződés:
egy távoli csillagképben
vak folt – „fekete lyuk” vagyok.

Örökkévaló

Ő úgy van jelen, hogy nincsen
éles kontúrja, árnya,
halandó sose látta –
Emberben hisz-e az Isten?

Vándordal

Terelni dombok nyáját,
heverni lombok árnyán
hogy szerettem.

Sok évgyűrűs fa üzent,
karikázott a vízen
levelekkel.

Égre mutató torony,
delet ütő napkorong
állt felettem.

Villám mentén meghasadt
menny, kőtábla rám szakadt
företeggel.

Hangáskörben szöske méh,
tücsök-bogár zöngeményt
följegyeztem.

Idegbajos rezgőfű,
megbomlott szomorúfűz
társa lettem.

Homokóra csöndesen
idő-orsóm pörgetem
szerelemben.

Barbár téridő

Hol és mikor? –
téridő: az anyag létformája,
eseménypontok négydimenziós
halmaza állandó mozgásban,
új minőség mellett
a távolság örökébe lép,
ahogy milliárd világjelenség között
a cikázó fény terjed,
múlt és jövő
a nullán fordul kétfelé.

+1 anyagrészecske a világ,
s magtalan égitestek köréből kivált,
hetvenhét elemből korongolt
kihűlő massa e bolygó.

Mikor és hol
fordul a sorsod, ember?
– tűnő eseménypont
e nagy világmodellben.

T a r t a l o m

Nyitány

Szemhatár	7
Nyitány	8
Édenkert	9
Magaslatok	10
Vízkereszt	14
Golgotavirág	15
Fagypont fölött	16
Tavaszi hangok	20
Gondúzó	21
Kert	22
Lepketánc	23
Széltérkép	24
Fogantatás	26
Látószög	29

Földúton

Fák	33
József Attila öröksége	35
Hommage à Horatius	36
Virágaim	39
Falusi búcsú	40
Átváltozás	43
Várlak	44
Emberpár	45
Hódolat egy szobor előtt	46
Mindenszentek	49

Fehér karácsony	50
Sportmúzeum	51
Kezek	52
Rögtönzések	56
Huhogó	57

Tűnődések

Harmóniák	61
Az óra járása	62
Mérleg játéka	65
Vakírás	66
Ezredvégi számvetés	67
Magyarok Európában	68
Szemtanú	69
Kulcs	70
Versenyfutás	73
Mélységből kiáltok	74
Örökkévaló	75
Vándordal	76
Barbár téridő	79

Orpheusz Kiadó Kft. – Budapest
Felelős kiadó: Deák László
Tipográfia: Szürke Péter
A szerző portréja Dozvald János felvétele
Kiadványszám: 307
ISBN 963 9377 99 6
Készült a G-print Nyomdában
Felelős vezető: Wilpert Gábor